

Dosarul nr. 2ra-794/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, obligarea de a aduce scuze în numele statului și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 8 mai 2020, Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, obligarea de a aduce scuze în numele statului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că exercită atribuțiile de executor judecătoresc în circumscripția judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în baza licenței eliberate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr. 046 la data de 6 august 2010.

La 20 iunie 2012, în calitatea sa de executor judecătoresc a emis încheieri de intentare a procedurii de executare la cererea lui Vladimir Mihalachi, privind încasarea sumelor de bani de la debitorul Nicolae Ciutac în mărime de 14 331,82 de lei, 6 290 de lei și 5 000 de lei.

Astfel, întru executarea acestora, a dispus asigurarea executării acestor trei documente executorii, prin dispunerea evaluării bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX amplasat în com. XXXXX r-nul XXXXX ce constă dintr-un teren cu destinație lot pomicol cu suprafața de 0,1062 ha și construcția (căsuță de vară) cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața totală de 59,8 m², deținut în proprietate de către debitoru, precum și scoaterea acestuia la licitație.

La 6 martie 2013, procedurile de executare nr. 046-1963R/17, (046-2661/12), nr. 046-1964R/17, (046-2662/12) și nr. 046-1965R/17, (046-2665/12) au fost încetate în temeiul prevederilor art. 83 lit. a) Cod de executare, pe motivul stingerii obligației în urma înstrăinării bunului imobil sechestrat și evaluat ce a aparținut debitorului.

A comunicat că în anul 2013, organul de urmărire penală DGUP a CNA împreună cu Procuratura Anticorupție prin o ordonanță emisă a dispus pornirea urmăririi penale în cauza penală 2013928146 în baza art. 327 alin. (1) Cod penal - abuzul în serviciu pretins a fi săvârșit de către el calitate de executor judecătoresc în cadrul executării unui titlu executoriu privind încasarea unei sume de bani de la o persoană fizică în favoarea unei alte persoane fizice.

Drept temei pentru pornirea urmăririi penale a servit sesizarea lui Nicolae Ciutac, în care acesta a menționat că, chipurile, executorul judecătoresc i-a încălcat drepturile lui în cadrul acestei proceduri de executare și, chipurile, a comis un pretins abuz în serviciu și i-a cauzat un prejudiciu în proporții considerabile drepturilor și intereselor lui.

Până la pornirea urmăririi penale, organul de urmărire penală nu a solicitat nicio explicație, deși acțiunile de executare au fost întreprinse de el în anul 2012, urmărirea penală a fost pornită în anul 2013 și nu este clar de ce a durat urmărirea penală în această cauză penală până în anul 2019.

Despre faptul pornirii pe ascuns a acestei cauze penale și efectuarea anumitor acțiuni de urmărire penală în privința lui pe ascuns, inclusiv ingerințe și imixțiuni în viața lui privată prin faptul ascultării și interceptării convorbirilor telefonice, urmăririi vizuale și alte acțiuni procesuale, dânsul ca executorul judecătoresc a aflat deja în luna noiembrie 2017, când a fost invitat de către organul de urmărire penală al DGUP a CNA pentru recunoaștere în calitate de bănuț și audiere în prezența avocatului ales.

Până la pornirea urmăririi penale, organul de urmărire penală nu a dispus efectuarea nici a acțiuni de urmărire penală, care să fi vizat executorul judecătoresc Vlad Zaporojan.

La 15 noiembrie 2017, prin ordonanța emisă de organul de urmărire penală reprezentant de către ofițerul superior de urmărire penală PCE al Direcției nr. 1 a DGUP a CAN, maior Alina Bursacovschi, dânsul a fost recunoscut în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Codul penal.

În motivarea ordonanței sale organul de urmărire penală a invocat anumite circumstanțe de fapt ale unor acțiuni de executare întreprinse de el în calitate de executor judecătoresc în cadrul celor trei proceduri de executare menționate, prin

care în viziunea organului de urmărire penală se confirmă pretinsa faptă prejudiciabilă incriminată lui ca infracțiune și s-a menționat ca dânsul că executor judecătoresc a încălcat anumite prevederi ale Codului de executare.

Organul de urmărire penală a concluzionat faptul că prin acțiunile sale intenționate, dânsul în calitate de executor judecătoresc a săvârșit un abuz de serviciu, prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei fizice Nicolae Ciutac, infracțiune prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Fiind audiat în calitate de bănuțit, a depus declarații în calitate de bănuțit, prin care a declarat faptul că nu recunoaște bănuțială imputată de către organul de urmărire penală și s-a expus cu lux de amănunte în privința tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale acțiunilor de executare întreprinse de el în calitate de executor judecătoresc în cadrul celor trei proceduri de executare intentate în temeiul titlurilor executorii, acțiuni și acte care au fost explicate succint prin explicația expusă de el.

A evidențiat în declarațiile sale depuse în calitate de bănuțit faptul că nu a comis niciun abuz de serviciu și nu a comis nicio acțiune în mod intențonat, prin care în calitate de executor judecătoresc ar fi cauzat drepturilor și intereselor debitorului procedurii de executare, Nicolae Ciutac, careva prejudiciu sau daună în proporții considerabile.

La fel, a menționat organului de urmărire penală faptul că debitorul Nicolae Ciutac nu a contestat nicio acțiune de executare sau careva încheiere emisă de el în calitate de executor judecătoresc în cadrul procedurilor de executare, fiind contestată de către reprezentantul debitorului numai încheierea instanței de judecată de validare a rezultatelor licitației din 26 octombrie 2012.

În declarațiile sale a mai precizat că în acțiunile lui lipsesc elementele componente de infracțiune incriminate de organul de urmărire penală, iar cererea a fost depusă organului de urmărire penală de către debitorul Nicolae Ciutac numai în scopul de a se răzbuna pentru faptul că a executat în mod forțat în modul stabilit de lege trei titluri executorii în privința lui Nicolae Ciutac, pe care ultimul nu le-a executat în mod benevol.

După recunoașterea lui în calitate de bănuțit i s-au adus la cunoștință drepturile și obligațiile sale în calitate de bănuțit, iar după ce a fost audiat în calitate de bănuțit i-a fost aplicată de organul de urmărire penală măsura procesuală de constrângere sub formă de obligație de a se prezenta în fața organului de urmărire penală atunci când va fi citat.

A relatat că, înainte de a se prezenta la organul de urmărire penală pentru a fi recunoscut în calitate de bănuțit și audiat în asemenea calitate, la 2 noiembrie 2017 și-a angajat un avocat apărător cu care a încheiat un contract de asistentă juridică pentru a se apăra în această cauză penală pornită în mod ilegal și neîntemeiat în privința sa.

Contractul a fost prevăzut numai pentru etapa de urmărire penală, iar în caz dacă cauza penală urma a fi expeditată în instanța de judecată de către organul de urmărire penală, urma să încheie un nou contract de asistentă juridică pentru

examinarea cauzei penale în instanța de fond și să mai suporte cheltuieli pentru asistența juridică calificată a avocatului.

Pentru serviciile de asistență juridică acordate de avocat la etapa de urmărire penală, dânsul a achitat avocatului Sergiu Coptu un onorariu în sumă de 10 000 de lei, prin intermediul unui transfer bancar din 15 noiembrie 2017 de pe contul său bancar pe contul bancar al biroului în care activează avocatul angajat.

După ce a fost recunoscut în calitate de bănuțit, a elaborat cu apărătorul angajat un anumit plan al acțiunilor de apărare ce urmau a fi întreprinse.

Au fost depuse anumite cereri, demersuri și sesizări organului de urmărire penală în scopul apărării drepturilor și intereselor lui prevăzute de lege, au fost interpellate de la anumite organe, instituții informații și acte, pe care le-a folosit în cadrul cauzei penale.

A considerat că cauza penală a fost pornită în lipsă de temei, deoarece a executat trei titluri executorii de la unul și același creditor către un singur debitor.

Acțiunile sale de executare au avut un caracter legitim și întemeiat, au fost bazate pe prevederile Codului de executare și au fost îndreptate spre executarea celor trei documente executorii menționate.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 12 februarie 2018, a fost pus sub învinuire fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal.

După recunoașterea sa în calitate de învinuit i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile sale în calitate de învinuit și ulterior a fost audiat în asemenea calitate de către procuror.

Fiind audiat în calitate de învinuit de către procurorul M. Ivanov, a negat comiterea acestei infracțiuni incriminate și a explicat succint circumstanțele de fapt ale celor întâmplare, toate acțiunile procesuale de executare, toate actele de executare și încheierile emise de el în calitate de executor judecătoresc în cadrul celor trei proceduri de executare, și a declarat faptul că nu a comis niciun abuz de serviciu în calitate de executorul judecătoresc și nu a încălcat niciun drept al debitorului acelor trei proceduri de executare.

A subliniat că la punerea sa sub învinuire, i-a fost aplicată neîntemeiat măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi țara pe parcursul întregii perioade a urmăririi penale.

Ulterior, a mai întreprins cu avocatul său apărător anumite acțiuni în cadrul acestei cauze penale, prin care s-a străduit să aibă un rol activ în cadrul urmăririi penale și să demonstreze nevinovăția sa în comiterea faptei prejudiciabile incriminate lui de către organul de urmărire penală.

Ca rezultat a muncii depuse și acțiunilor procesual-penale efectuate, organul de urmărire penală s-a convins în nevinovăția lui și prin ordonanța emisă de procurorul în Procuratura Anticorupție, Andrei Băieșu din 30 octombrie 2019, dânsul a fost scos de sub urmărire penală și clasată cauza penală nr. 20139281462 din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal.

A accentuat reclamantul că prin atragerea ilegală și neîntemeiată la răspundere penală i-a fost cauzat prejudiciu material și moral.

Prejudiciul material ce i-a fost cauzat constă din:

- plata pentru asistența juridică acordată de avocat în cadrul urmăririi penale în mărime de 10 000 de lei, potrivit condițiilor contractului de asistență juridică cu avocatul și conform ordinului de transfer bancar;
- privarea sa ilegală de dreptul de a munci, deoarece a fost sustras de la muncă permanent prin citările sale la organul de urmărire penală.

Pe lângă prejudiciul material prin aceste acțiuni ilegale i-a fost cauzat și un imens prejudiciu moral, care constă în acele stări sufletești nesatisfăcătoare, pe care le-a re trăit pe parcursul urmăririi penale în acest proces penal.

Astfel, a fost supus de organul de urmărire penală în mod absolut ilegal și neîntemeiat urmăririi penale, în absența căruiva motiv de drept pentru aceasta, a fost supus acțiunilor de urmărire penală, a fost supus anumitor acțiuni de investigare operative cu îngerință și imixtiune în viața sa privată, a fost recunoscut în calitate de bănuț, a fost obligat să se prezinte la prima cerință a organului de urmărire penală, a fost pus ilegal și neîntemeiat sub învinuire, a fost audiat în calitate de bănuț și învinuit, i-a fost aplicată neîntemeiat și ilegal măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi țara.

Ulterior, s-a aflat ilegal în stare de obligare de nepărăsire a localității pe parcurs perioadei 13 februarie 2018 - 30 octombrie 2019, până a primit o înștiințare de la organul de urmărire penală despre scoaterea sa de sub urmărire penală și clasarea procesului penal.

A fost tratat de către organul de urmărire penală ca un infractor, deși nu a încălcat niciodată legea în calitate de executor judecătoresc, a întreprins toate acțiunile și actele de executare în toate procedurile de executare strict conform prevederilor legii, pe parcursul veți sale a ocupat diferite funcții anterior în cadrul Procuraturii mun. Chișinău, Comisiei pentru Piața Valorilor Mobiliare, Ministerului muncii, protecției sociale și familiei, precum și în cadrul Departamentului de Executare al Ministerului Justiției, niciodată în această perioadă de timp nu a încălcat legea și necătând la faptul că permanent spunea și invoca că este nevinovat în raport cu debitorul procedurilor de executare Nicolai Ciutac, nu a comis față de el niciun abuz în serviciu, în calitate de executor judecătoresc fiind o persoană public autorizată de stat să presteze în numele statului activități de interes public și s-a aflat permanent în exercițiul funcției de executor judecătoresc, niciodată nu a folosit situația sa de serviciu în interese personale, nu a comis niciun abuz în serviciu, și corespunzător, nu a comis infracțiunea în crimată.

Astfel, organul de urmărire penală nu ținea cont de declarațiile lui și poziția sa, de actele prezentate de acesta, acțiunile de executare întreprinse în cadrul acelor proceduri de executare, niciuna din care nu a fost contestată de debitor și prin aceasta a fost impus de atitudinea neglijentă și neobiectivă a organului de urmărire penală să demonstreze faptul că nu este vinovat în comiterea infracțiunii incriminate.

A remarcat că a avut de re trăit stări psihice nesatisfăcătoare, pe care le consideră prejudiciu moral.

Despre pornirea urmăririi penale în privința sa în anul 2013 și că este atras la răspundere penală în o cauză penală a aflat UNEJ și în urma acestui fapt unii colegi de-ai săi evitau să discute cu acesta temându-se să nu fie vizați și ei de organul de urmărire penală.

După ce a fost scos de sub urmărire penală a avut nevoie de un anumit timp pentru a să se reabilita în fața colegilor săi executori judecătorești și în fața administrației UNEJ, explicându-le că este nevinovat și a fost scos de sub urmărire penală arătându-le ordonanța de scoatere de sub urmărire penală emisă de organul procuraturii, deoarece unii nu îl credeau.

Faptul atragerii sale ilegale la răspundere penală s-a răsfrâns negativ și asupra familiei sale, au aflat părinții acestuia, a avut în legătură cu această cauză penală foarte multe probleme familiale și neînțelegeri în familie, membrii familiei sale cunoscându-l că a dus permanent relații în mod cinstit, au avut și ei anumite retrairi care au fost observate de el, în special, părinții bolnavi și în vârstă.

A menționat că i-a fost agravată starea de sănătate de la retrairile sufletești, a fost nevoit să urmeze diferite tratamente medicale ca urmare a agravării stării de sănătate.

Astfel, a estimat prejudiciul moral în mărime de 50 000 de lei.

De asemenea, a considerat că Procuratura Generală a Republicii Moldova, ca organ de procuratură ierarhic superioară urmează să fie obligat să-i aducă scuze în mod oficial în scris în numele statului pentru faptul atragerii ilegale la răspundere penală, punerii în mod neîntemeiat sub învinuire și aplicării neîntemeiate față de el a măsurii preventive sub formă de obligare de nepărăsire a țării, și să fie publicate aceste scuze într-un mijloc de informare în masă.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, art. 1998, 2007, 2036, 2037 Codul civil.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova să-i aducă scuze în mod oficial în numele statului în formă scrisă, precum și obligarea de a difuza aceste scuze printr-un mijloc de informare în masă, încasarea din contul bugetului public național în beneficiul lui cu titlu de prejudiciu material cauzat prin tragere ilegală la răspundere penală a sumei de 10 000 de lei, ce constă din plata pentru asistență juridică acordată de avocat în cadrul cauzei penale, încasarea din contul bugetului public național în beneficiul lui cu titlu de prejudiciu moral cauzat acestuia prin tragerea ilegală la răspundere penală în sumă de 50 000 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată suportate în această cauză.

Prin hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Vlad Zaporojan suma de 10 000 de lei cu titlu

de prejudiciu material (cheltuieli de asistență juridică), suma de 15 000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, iar în total suma de 25 000 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

Prin decizia din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat cu certitudine că Vlad Zaporojan a fost tras ilegal la răspundere penală, iar în aceste circumstanțe, ținând cont de faptul că în privința ultimului a fost dispusă scoaterea de sub urmărirea penală, se atestă compatibilitatea pretențiilor reclamantului prin prisma art. 3 și 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, iar drept rezultat temeinicia acestor pretenții formulate în speță prin prisma dispozițiilor acestei legi.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de a încasa în beneficiul lui Vlad Zaporojan, despăgubirea pentru prejudiciul moral în suma de 15 000 de lei, sumă ce este justificată de circumstanțele speței, în raport cu suma pretinsă de reclamant în cuantum de 50 000 de lei pentru prejudiciul moral, sumă considerată a fi exagerată.

La fel, prima instanță și instanța de apel au considerat necesar de a încasa în beneficiul lui Vlad Zaporojan și suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu material, ce constituie cheltuieli de asistență juridică, sumă care este una reală și necesară, or asistența juridică a fost acordată pe parcursul a doi ani: 2 noiembrie 2017 - 30 octombrie 2019.

Referitor la pretenția privind obligarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova să-i aducă scuze în mod oficial în numele statului în formă scrisă, precum și obligarea de a difuza aceste scuze printr-un mijloc de informare în masă, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că potrivit art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, astfel de cerere poate fi îndreptată către: a) Procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori, b) procurorul ierarhic superior. Însă, în speță cererea a fost formulată către Procuratura Generală a Republicii Moldova, deci către un subiect necorespunzător.

La 17 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu a declarat recurs împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea prin care a fost respins apelul declarat de el, casarea hotărârii primei instanțe, în partea admiterii parțiale a cerinței privind repararea prejudiciului moral și în partea respingerii cerinței privind obligarea de a aduce scuze în mod oficial în numele statului, rejudecarea cauzei în partea dată și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată în parte contestată, deoarece a avut loc încălcarea esențială a normelor de drept material în forma interpretării eronate a normelor de drept material și încălcarea normelor de drept procedural, ce constau în săvârșirea altor încălcări de procedură, care au dus la

soluționarea greșită a cauzei, și această încălcare sau eroare admisă de către instanța de apel prin decizia sa prin care a fost respins apelul depus de el a dus la încălcarea drepturilor fundamentale a omului, în cazul de față ale lui.

A menționat că a confirmat prin probe, înscrisuri probatorii toate circumstanțele de fapt și de drept invocate drept temei a pretențiilor sale din cererea de chemare în judecată.

De asemenea, a considerat că Procuratura Generală a Republicii Moldova ca organ de procuratură ierarhic superioară urmează să fie obligat să-i aducă scuze în mod oficial în scris în numele statului pentru faptul atragerii lui ilegiale la răspundere penală, punerii în mod neîntemeiat și ilegal sub învinuire și aplicării neîntemeiate față de el de către organul de urmărire penală a măsurii preventive sub formă de obligare de nepărsire a țării.

A evidențiat că concluziile instanței de apel expuse în decizia contestată în partea respingerii apelului depus de el, nu sunt întemeiate și au la bază numai anumite aprecieri eronate a normelor de drept care reglementează obligația autorităților statului de a recupera prejudiciul material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală și a aduce scuze în mod oficial pentru această atragere neîntemeiată și ilegală la răspundere penală.

A reiterat că a prezentat primei instanțe și instanței de apel înscrisuri probatorii și argumente întemeiate care confirmă circumstanțele de fapt și de drept invocate de el drept temei a pretențiilor sale din acțiunea civilă și circumstanțele de fapt importante în viziunea sa drept temei de admitere a acțiunii civile, însă instanțele de judecată ierarhic inferioare la capitolul aprecierii mărimii prejudiciului moral cauzat prin tragere ilegală la răspundere penală și capitolul obligării aducerii scuzelor în mod oficial în numele statului, au respins toate argumentele și motivele invocate în sprijinul poziției lui, invocând anumite motive de fapt și de drept neîntemeiate.

Instanța de apel nu a acordat o deplină eficiență recomandărilor și prevederilor menționate în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 11 noiembrie 2013 privind procedura de judecare a cauzelor civile în ordine de apel, în special celor menționate în pct. 9, 10, 12, 14, 17, 18, 29, 31 și 38.

La 31 martie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că a avut loc interpretarea eronată a legii și în acest sens aplicarea eronată a normelor de drept material.

A evidențiat că doar acțiunea de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, ulterior invinuit, respectând condițiile art. 63 alin. (1) și 64 alin. (1) CPP, nu poate fi calificată drept o acțiune de condamnare publică.

La aprecierea necesității și a cuantumului prejudiciului moral prima instanță nu a ținut cont de conținutul art. 1 CPP.

A remarcat că acțiunile organului de urmărire penală nu pot fi tratate drept ilicite atât în sensul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, cât și în spiritul Legii procesual penale.

Respectiv, în acest caz urmează de respins prezenta acțiune civilă ca fiind neîntemeiată, or nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului.

În această ordine de idei, este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept.

Astfel, dacă se demonstrează că acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sunt ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana. Or, instanța urmează să indice expres care anume act normativ justifică răspunderea statului.

A precizat că prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

Este important ca instanța să motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei reparații, aceasta să nu fie teoretică și iluzorie.

La caz, Vlad Zaporojan nu a demonstrat prin mijloace de probă concludente, pertinente și utile (cu tilu de exemplu: ordonanța organului ierarhic superior, încheierea judecătorului de instrucție, încheiere interlocutorie) faptul că organul de urmărire penală sau instanța de judecată a admis careva încălcări procesuale în privința lui.

În speță, Vlad Zaporojan își întemeiază pretențiile nu pe acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală, procuraturii și instanței judecătorești, ci doar pe încălcarea principiului general, potrivit căruia nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată.

Deci, la etapa desfășurării urmăririi penale drepturile procesuale ale intimatului au fost respectate și realizate de către reprezentant. Această concluzie se desprinde ușor din cercetarea actelor procesuale.

Contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, Vlad Zaporojan nu a prezentat careva probe concludente, pertinente, utile și veridice prin care să convingă instanța că învinuirea lui ar fi avut careva efecte negative asupra reputației sale.

Astfel, intimatul nu a prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, iar toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral poartă un caracter declarativ, formal, fără a dispune de careva suport probatoriu și legal.

A învederat că reclamantului îi revine sarcina probării existenței și întinderii prejudiciului, iar în acest sens la materialele cauzei nu sunt anexate probe apte să probeze faptul că Vlad Zaporojan a achitat un onorariu justificat avocatului.

Astfel, Vlad Zaporojan urma să probeze în ce măsură a suportat un prejudiciu patrimonial și în ce măsură cheltuielile de asistență juridică au fost reale, necesare și rezonabile.

La 12 aprilie 2021, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Vlad Zaporojan a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Vlad Zaporojan și copia cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 175).

La 28 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință la recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Vlad Zaporojan, solicitând admiterea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și respingerea recursului declarat de Vlad Zaporojan.

La 21 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu a depus referință la recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, solicitând respingerea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 25 februarie 2021 la adresa electronică a Ministerului Justiției al Republicii Moldova și a reprezentantului lui Vlad Zaporojan, avocatului Sergiu Coptu, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 147).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 17 martie 2021 și respectiv, la 31 martie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Vlad Zaporojan, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic